

НАШИРТ ЗАМНЪЛ

Двестагодишният юбилей от Гръцката революция съвпада с подновените по целия свят протести и възобновени бунтове срещу западното колониално наследство от превъзходството на белите, национализма и расовия капитализъм.

Днес сме свидетели на зрелищни разрушения и унищожения на паметници и статуи на роби и бели расисти, като в същото време дългогодишните искания за обезщетение и за премахване на полицията са отново актуални. Активистите от BlackLivesMatter, местните протестиращи и социалните движения от Южна Америка до Палестина не само оспорват британския империализъм или американското расистко наследство, а се стремят да съборят цялата западна постройка на расовия капитализъм, изградена върху гърба на „заклеймените на Земята“.

Вдъхновена от тази борба, инициативата *Да деколонизираме Hellas* поставя на първо място спешното преразглеждане на позицията на съвременна Гърция по отношение на географията и родословията на европейския колониализъм.

Гръцката национална държава често е описвана като „люлка на западната цивилизация“ и „люлка на демокрацията“, а гръцката революция се приветства като първата национална революция в Европа. Европа

и Западът се осмислят като синоним на прогрес, рационалност, справедливост и свобода. В продължение на много десетилетия, обаче, антиколониалната борба, както и деколонизалната и постколониалната теория, явно са изтъквали капиталистическата експлоатация, етническите разделения, геноцидното насилие, превъзходството на белите, патриархата, антисемитизма и ислямophobia като материална опора и идеологическа основа на Европа.

В тази светлина Гръцката революция бележи не само разрива с Османската империя, но и началото на един дълъг процес на присвояване на наративи и практики, които вече са били в услуга на европейската „културна мисия“. Укрепването на новата държава е прокарало път на различни практики за етническо прочистване, създаване и полицейско третиране на малцинства, отричане на идентичности и насилствена хомогенизация, които се основават и напатологизирането на съществуващата през Османския период религиозна, езикова и културна другост и съвместното съществуване.

dēcolonize hellás

Първоначално това неизречено насилие засяга население, което не се е хармонизирало с религиозно пречистената, гръцко-православна национална държава, но след това се разпространява и върху предмети, считани за опасни или дефицитни на други равнища, като езиков регистър, културен потенциал, политически възгледи, полова идентичност и сексуална ориентация.

Инициативата *Да деколонизираме Hellas* се стреми да постави в центъра на дискусиите противоречивата и двупосочна връзка на гръцката национална държава с колониалните родословия в Европа. Въпреки факта, че Гърция е анализирана в миналото като „колониален план“, „скрита колония“, а в последно време и като „задлъжняла колония“, има спешна нужда да се изведе на преден план формиращата роля, която изиграва „Hellas“ в европейската колониална програма за надмощие и хегемония.

Терминът „Hellas“ предполага набор от идеологии (различни елинизми) и институции, материали и символики, политики и технологии, тела и популации, идентичности и движения, разположени вътре и извън хронологиите и границите на гръцката национална държава (Гърция).

„Hellas“ се използва като западен конструкт на един идеализиран образ на Древна Гърция, която е била от решаващо значение за формирането на европейската модерност, а също така функционира легитимиращо

иза самото съществуване на съвременна Гърция. В същото време ценностите, естетиката и еволюционните йерархии на класицизма идват, за да утвърдят превъзходството на Запада и да легитимират феномените на европейското завоевание и поробване по целия свят. Концепцията за „Hellas“ включва както християнските и религиозните основи на предполагаемата „светска“ западна традиция, така и Гърция, използвана във времето като страна-опора, културна граница и културна крепост между християнството и исляма, между изтока и запада, между капитализма и комунизма и между „цивилизацията“ и „варварството“.

Да деколонизираме Hellas означава разкриване на колониалните родословия, които разпалват феномените на ориентализма, балканизма, ксенофобията, расизма и сексизма и които са изразени в името ѝ.

Обслужвайки активното преустройство на концепцията за „Hellas“ чрез възникващи еманципаторски и творчески принадлежности, искаме да вдъхновим по-нататъшното активиране и документиране на преживявания, практики, форми на памет, движения, генеалогии и взаимоотношения, които често се маргинализират, подценяват и деградират като ненаративни доминиращия мнемонични интерпретационен контекст. По този начин пледираме за отварянето на пътища, които водят до по-жизнеспособни, приобщаващи и еманципирани бъдещи начинания.

ЦЭЛИ

Инициативата *Да деколонизираме Hellas*, като номадска платформа за изследователи, художници, активисти и представители на гражданското общество, има амбицията да внесе своя принос в световнотодеколониално движение, в диалог с деколониалните движения на Балканите, Близкия изток и световния Юг. В същото време тя се стреми да развие непрекъснати, отворени и продуктивни дискусии за дългосрочните последици от колониализма, расизма и ксенофобията в Гърция и света, чрез асоциирането ѝ със световните движения за правата на коренното население и бежанците.

- ▶ Чрез колективни изследвания, работни групи, публични събития, публикации, обучения, инициативата се стреми да отвори едно мислещообществено пространство за обмен и експериментация. Това поле може да действа като рамка по отношение на вече съществуващите важни изследвания по въпросите, които ни засягат и да създаде връзки, които надхвърлят институционалните разделения и академичната дисциплина.
- ▶ Стремим се към появата на нови хоризонти за изследване, към иновативни активистки методи и организиране на събития около 3 теми, които според нас представляват ключови критични области на колективното изследване, мислене и мобилизация: Нация и племе, Памет и паметници, Космополитизъм и космополитика.
- ▶ Търсим възможност да съпоставим предстоящата двестагодишнина от Гръцката революция сводещите се световни дискусии за заселни-ческия колониализъм, ориентализма/балканизма, евроцентризма, превъзходството на белите, патриархата, племенния капитализъм, международното движение на капитала и управлението на света. Тези дискусии ще завършат в Международния симпозиум, озаглавен *Деколонизирайки Hellas: „Хегемонно минало, конкурентно настояще, еманципирано бъдеще“* през месец октомври, 2021 г.